

Cvičení 2

Příklad 2.1 Určete, ve kterých interpretacích jsou následující formule pravdivé:¹

a) $\phi \equiv (p|q) \not\equiv r$

b) $\phi \equiv (p \downarrow p) \downarrow q$

c) $\phi \equiv (p \not\equiv (p|q)) \downarrow r$

Příklad 2.2: Ověřte splnitelnost množiny formulí (upravené zadání příkladu III.5):

a) $\mathbf{T} = \{(p \Rightarrow q) \wedge r, q \wedge r, r \Rightarrow s, p \wedge \neg s\}$

b) $\mathbf{F} = \{(p \wedge q \wedge r) \Rightarrow [(s \wedge \neg t) \vee (\neg s \wedge t)], q \wedge r, \neg s, \neg t, p\}$

c) $\mathbf{G} = \{q \Rightarrow r, r \Rightarrow p, q \Rightarrow p\}$

d) $\mathbf{Y} = \{q \Rightarrow r, r \Rightarrow p, \neg(q \Rightarrow p)\}$

e) $\mathbf{Z} = \{(p \vee q) \Leftrightarrow r, r, \neg p, q\}$

Příklad 2.3: Zjistěte zda platí logické vyplývání, tedy zda platí $T \models \phi$:

a) $\mathbf{T} = \{(p \Rightarrow q) \wedge r, q \wedge r, r \Rightarrow s\}$, $\phi = \neg(p \wedge \neg s)$ (srovnejte s předchozím příkladem);

b) $\mathbf{T} = \{(p \wedge q \wedge r) \Rightarrow [(s \wedge \neg t) \vee (\neg s \wedge t)], q \wedge r, \neg s, \neg t\}$, $\phi = \neg p$ (srovnejte s předchozím příkladem);

c) $\mathbf{T} = \{p \wedge q, \neg p \Rightarrow q\}$, $\phi = q$ [III.9a];

d) $\mathbf{T} = \{p \Rightarrow q, \neg q \Rightarrow \neg r\}$, $\phi = r \Leftrightarrow p$ [III.9b];

e) $\mathbf{T} = \{p \Rightarrow q, \neg r \Rightarrow \neg q\}$, $\phi = \neg r \Rightarrow \neg p$ [III.9b].

Příklad 2.4 Ověřte, zda následující formule jsou tautologie, a to bez použití pravdivostních tabulek:

a) $\phi \equiv [\neg p \Rightarrow (q \wedge \neg q)] \Rightarrow p$;

b) $\phi \equiv p \Rightarrow [q \Rightarrow (\neg p \Rightarrow r)]$;

c) $\phi \equiv [(p \Rightarrow r) \wedge (q \Rightarrow r)] \Rightarrow (p \Rightarrow q)$;

d) $\phi \equiv p \Rightarrow \neg[(q \wedge p) \Rightarrow p]$;

e) $\phi \equiv (p \Rightarrow p) \Rightarrow [p \wedge \neg(q \Rightarrow p)]$.

¹Symbol $|$ značí Shefferova funkce (negace konjunkce – nand). Symbol $\downarrow$ značí Nicodova/Peirceova funkce (negace disjunkce – nor). Symbol $\not\equiv$ značí spojku xor.

Příklad 2.5: Převeďte do symbolického jazyka a ověřte platnost úsudků (příklad III.11):

- a) „Nebeží-li motor, je vada v motoru nebo nejde proud.“
„Je-li vada v motoru, je třeba volat opraváře.“
„Proud jde.“
s důsledkem: „Nebeží-li motor, je třeba volat opraváře.“
- b) „Není pravda, že uchazeč umí anglicky i německy.“
„Uchazeč neumí anglicky.“
s důsledkem: „Uchazeč neumí německy.“
- c) „Je-li pan X otcem Jirky a má krevní skupinu A a také Jirkova matka má skupinu A, pak Jirka má některou z krevních skupin A nebo 0.“
„Pan X i Jirkova matka mají krevní skupinu A.“
„Jirka nemá krevní skupinu A.“
„Jirka nemá krevní skupinu 0.“
s důsledkem: „Pan X není otcem Jirky.“
- d) „Jestliže studuji, dosáhnu dobrého postavení.“
„Jestliže nestuduji, užívám si.“
s důsledkem: „Buď dosáhnu dobrého postavení nebo si užívám.“